نفی انواع ممازجت در معیت خداوند متعال با ما سوی الله

در صفحه‌ی هفتاد و سوم بودیم. در این خطبه‌ی مبارکه فرمودند: «فارق الأشياء لا على اختلاف الأماكن ، وتمكن منها لا على الممازجة»[1]. عرض کردم در ما سوی اللّه تعالی، هر کجا بروید، در هر موطنی وارد شوید، حتی روی مبانی اوسعیت نفس‌الامر از وجود، به هر موطنی بروید، سر و کار شما با یک نحو ممازجت است. امیرالمؤمنین علیه‌السلام در این مقام، هرگونه ممازجتی که در ما سوی اللّه هست را، نفی می‌کنند. پس معیتی که خداوند متعال با اشیاء دارد - «تمكن منها / يكون فيها» منحصر به خودش است. یک نحو معیتی است که تنها و تنها خالق، مبدأ و ما منه الوجود، دارد. «تمكن منها / يكون فيها لا على الممازجة»؛ یا «لا بالممازجة»؛ طبیعی «الممازجة»، مطلق «الممازجة»، هر کجا در ما سوی اللّه باشد، انواعی دارد. در جلسه‌ی قبل، برخی از آن‌ها را شمردیم. شاید بالای ده مورد بود. انواع ممازجت‌ها، هیچ‌کدام، در مورد خداوند متعال نیست. پس چطور «يكون فيها» است؟ کیفیت «يكون» منحصر در خودش است. «چطور» ندارد. لذا در صفحه‌ی هفتاد و نه فرمودند: «بل هو في الأشياء بلا كيفية»[2]: بودن او در اشیاء، اصلاً کیفیتی ندارد. این اصل مطلبی بود که عرض شد.

همچنین در باب مثَل عرض کردم: «وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْأَعْلٰى»[3] و «فَلَا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْأَمْثَالَ»[4]. معنای اصلایی که برای «للّه المثل الاعلی» ذکر کرده‌اند، یعنی صفات: «للّه الصفات العلیا».

مفسرین هم فرموده‌اند. بالاترین صفات برای او است. مثل «وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى»[5] می‌گویند هر اسمی، ظل یک صفتی است، «للّه المثل الاعلی» یعنی صفات علیا، برای او است؛ پس «و للّه الاسماء الحسنی». چون «للّه الصفات العلیا»، ظل هر صفتی، اسمی است، لذا «للّه الاسماء الحسنی». اینها مطالبی است که در جلسه‌ی قبل صحبت شد.

---

[1]. شیخ صدوق، التوّحید، ج 1، ص ۷۳.

[1]. شیخ صدوق، التوّحید، ج ۱، ص 73.

[2]. همان، ص ۷۹.

[3]. النحل، آیه‌ی ۶۰.

[4]. همان، آیه‌ی ۷۴.

[5]. الاعراف، آیه‌ی ۱۸۰.

بازبینی #3
ایجاد شده 28 ژانویه 2024 15:23:42 توسط ... .
به روزرسانی شده 3 فوریه 2024 14:27:15 توسط ... .